

en *Hoe de Herders en Boeren Jezus welkom zongen*, 1894, en van Albrecht: *Hoe die van Gent hulde brachten aan den kleinen Karel V*, 1887, heden in 't museum van de hoofdstad, *Jakob van Maerlant*, 1889, een decoratief tafereel, *Filips de Schoone zweert Getrouwheid aan de Stad Veurne*, en een geheele reeks kartons, bestemd voor de Schepenzaal in 't Brugsche Raadhuis, 1888—1894.

Een enkel keer in al die jaren voltooit Juliaan een geschiedkundig tafereel van grooten omvang, namelijk een decoratief schilderij voor het Antwerpsch Gerechtshof, *In de Stede van Antwerpen zijn alle Burgers vrij en zijn er geene Slaven*, en een enkele maal ook behandelt Albrecht een religieus onderwerp, namelijk in zijn drieluik voor een van de kooraltaren in de Antwerpsche Kathedraal: *De O. L. V. van Sint Lukas*.

En ook in de uitvoering wordt het onderscheid grooter. Bij Juliaan ontstaat van lieverlede een streven naar steeds grooter idealiteit; bij Albrecht integendeel treedt het stoffelijke van langsom meer op den voorgrond. Wel verdringt bij geen van beiden het een het ander zóó zeer, dat het evenwicht verbroken wordt en er een wanverhouding ontstaat; dát wil ik dan ook geenszins met dit alles gezegd hebben; maar het parallelisme van het streven is niet meer hetzelfde; althans — bij den een loopt de richting zóó en bij den ander nagenoeg andersom. Wil men er een treffend bewijs van hebben? Men vergelijke met elkander: *Hoe de Herders en Boeren het Kindje Jezus welkom zongen* en 't middenpaneel van *De O. L. Vrouw van St. Lukas*. Juliaan verplaatst zijn tooneel onder onze hedendaagsche Vlaamsche boeren; Albrecht voert ons op naar den hemel, vóór den troon in louter ivoor, waarop Maria troont. Werp nu een blik op het Vlaamsch boerinnetje van den eerste, op de verheerlijkte vrouw-boven-alle-vrouwen van den tweede; zie ook even de engelen aan, die hier om het met stroo gedekte boerenstulpje, daar in de hoogste sferen van het Paradijs rond-zweven. De opvatting van Juliaan scheen bijna noodlottig naar realiteit, die van Albrecht bijna even zeker naar idealiteit te moeten voeren. Wat was echter de uitkomst? Bij Juliaan overheerscht bepaald het geestelijke element, de ziel, bij Albrecht ontbreekt dit element volstrekt niet, doch er is meer gewicht gehecht aan het stoffelijke, aan de lichamen.

En ik geloof des te vaster, dat ik hiermede het eenig wezenlijke, essentiele onderscheid tusschen de kunst van de beide gebroeders verduidelijkt heb, als dat zelfde onderscheid zich werkelijk openbaart in geheel het wezen van onze artiesten, ja, tot in hun uiterlijk, tot in hun manier van spreken toe. Wie, als ik zelf, het genoeg heeft, sedert jaren tot hun vrienden te behooren, zal het niet wagen mij tegen te spreken. Het temperament van Juliaan is meer dat van een zuiderling, laat ik zeggen, van een Italiaan, dat van Albrecht meer bepaald dat van een zoon van het Noorden, een Nederlander of Noord-Duitscher b.v. Bezie hun kop maar even! Albrechts kop heb ik gezien op tal van schilderijen van Nederlandsche en Duitsche gothieken, vooral op die van Kranach en Holbein; dat van Juliaan echter trof ik uitsluitend aan in de werken van de Italiaansche school, o. a. op den romp van een of anderen herder in meer dan één *Aanbidding*. Wat in Albrechts gelaatstrekken het meest treft is, —